A°. 1832. N°. 67.

De uitgave van deze Courant geschiedt des Woensdags en Zaturdags, bij de GEZUSTERS SERRES. Het abonnement is ƒ 9,95 per Jaar.

Advertentiën worden aangenomen tegen 25 cents elken regel, mits op een regel van 75 cents geschreven. Bijdragen zullen met dankbaarheid ontvangen worden.

SURINAAMSCHE COURANT.

WOENSDAG, DEN 22sten AUGUSTUS.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, 20 *Augustus* 1832.

Ter gelegenheid der Verjaardag van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, zal op aanstaande Vrijdag den 24sten dezer maand, ten *half elf* uren 's voormiddags, na den afloop der groote parade, door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal ten Gouvernementshuize, publieke *Audientie* worden verleend, aan de Civile en Militaire Autoriteiten, Ambtenaren, Ingezetenen en Particulieren, in deze Kolonie.

Hetgeen de ondergeteekende door deze de Eer heeft, ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van het appoinctement van dagvaarding, bij Edicté *ad valvas curiæ*, in dato 25 Julij 1832, verleend door den *Hove van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, op de rekeste van RICHARD VAN REES Az., in qualiteit als blijkens acte, gepasseerd den 29 April 1830, ten overstaan van den Gezworen Klerk PIETER VOS en Getuigen, door QUIRIN GEORGE PICHOT, gesubstitueerd tot de waarneming der belangen van den boedel wijlen JOHANNA CHARLOTTA VOGT, weduwe van GEORGE NICOLAAS LINCK, welke is geweest universele Erfgenaam van haren vooroverleden Echtgenoot GEORGE NICOLAAS LINCK, impetrant van *Edictale Citatie*.

Zoo worden door mij ondergeteekende *Exploicteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende buitenlandsche Crediteuren, van den boedel wijlen JOHANNA CHARLOTTA VOGT, wed. GEORGE NICOLAAS LINCK, welke is geweest universele Erfgename van haren Echtgenoot GEORGE NICOLAAS LINCK, allen en een iegelijk, die, uit welken hoofde ook, zouden vermeenen op dien boedel eenige actie of pretentie te hebben, Geïmpetreerden.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van den *Hove van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, die gehouden zal worden in de maand April 1833, ten einde te compareren, en hun regt, hetzij als Crediteur, of hoe anders ook, te doen gelden, en voorts met den Impetrant qq., te procederen, als in dergelijke materie gebruikelijk is, of wel, in cas van contradictie hunne actiën tegen den meergemelden boedel binnen den tijd van *zes* weken, te instituëren voor dezen Hove, of wel, voor des Impetrants qq., dagelijkschen en competenten Regter, op pœne, dat bij faute van dien aan de non-comparanten zal worden geïmponeerd, *perpetuum silentium*, en zijlieden verstoken zullen zijn van hun regt en actie.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd, aan *Paramaribo*, den 18 Augustus 1832.

N. L. BRAAM,
Exploicteur.

ADVERTENTIËN.

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Weeskamer, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Donderdag en Vrijdag den 30sten en 31sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ten Sterfhuize en voor rekening den Boedel Mr. J. A. V. VAN ESCH, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen:

Eene Fraaije Verzameling van *Latijnsche, Fransche, Engelsche, Italiaansche, Hoog- en Nederduitsche* BOEKEN; één dag vóór en op den Vendudag te bezigtigen.

Paramaribo, 22 *Augustus* 1832.

C. A. FISCO,
2de Commies.

GETROUWD:

JAN HENDRIK JACOB GEISLER
EN
ELISABETH CATHARINA WILHELMINA ARNZEN.

PARAMARIBO, 22 Augustus 1832.

Heden ontvingen wij de bedroevende tijding, dat onzen dierbaren Vader, en Behuwd-Vader, den WelEdelen Heer JACOB ABRAHAMS WITTERING, op den 8sten Junij ll. te *Amsterdam* is overleden, in den ouderdom van 77 jaren.

Paramaribo, 21 *Augustus* 1832.

S. A. WITTERING.
H. J. A. WITTERING.
S. WITTERING,
geb. HUIDEKOPER.

F. EIJSBREKER qq., presenteert uit de Hand te Koop, op zeer voordeelige condition: Het *HUIS*, L. B. N°. 27, aan de *Watermolenstraat*; vroeger reeds geadverteerd.

M. A. KEIJSER, zal *HEDEN MORGEN* op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, enz.

Alsmede de bij vorige Couranten geannonceerde Slaven, met namen: LENA, JABA, FRITS, ALBERTINA en PRINCES, aankomende den Boedel U. M. ARONS.

J. E. LIJONS, zal *MORGEN* op Vendu verkoopen: Provisien en Stukgoederen. Mede: Geelkleurige Houwers, zwarte Mans Hoeden. — Voorts: Wane Planken, voor rekening den Houtgrond *Onoribo*.

Alsmede een Man-Neger, genaamd PIETJE, voor rekening den Boedel FERDINAND van BROUWER.

☞ VENDU

Van ZILVERWERK en GOUDEN SIERADEN, op *MORGEN*, des namiddags om 4 uren, ten huize van Mevrouw de Wed. SCHUSTER, aan de *Keizerstraat*, voor rekening den Boedel van wijlen Mevrouw de Weduwe BREDERODE, geb. BEAULES.

Zullende de Goederen Heden en op de Verkoopdag te bezigtigen zijn.

A. SALOMONS, zal *MORGEN*, des namiddags om 4 uren, ten huize van Mevrouw de Wed. SCHUSTER, op Vendu verkoopen: Een Neger, genaamd JAN, zijnde *Pontemaker*, *Calfater* en *Timmerman*.

Kapt. G. L. ROPERHOFF, voerende het Schip *Maria Sophia*, zal op den 28sten dezer naar *Amsterdam* vertrekken.

Paramaribo, 21 *Augustus* 1832.

Kapt. H. PUNDT, voerende de Brik *Jeannette*, zal tegen den 15den September e. k., de reis naar *Amsterdam* aannemen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 21sten dezer, het Schip Maria, Kapt. E. RIESTS, van Rotterdam.

MENGELINGEN.

Een dorp verlicht door natuurlijk Gaz.

Het dorp Fredonia, in het westelijke gedeelte van den Staat van New-York levert dit zonderling verschijnsel op. Er een dag in October des verleden jaars moetende vertoeven, had ik gelegenheid, om hetzelve op mijn gemak te onderzoeken. Het dorp ligt veertig mijlen van Buffalo en omtrent twee van het Meir Erie: een kleine, maar snelle stroom, Canadaway geheeten, loopt door hetzelve en ontlast zich, na verscheiden mijlen voortgekronkeld te zijn, lager in het meir, nabij den mond is eene kleine haven met een vuurbaak. Terwijl men, drie jaren geleden, een' ouden molen, die gedeeltelijk over den stroom van Fredonia stond, afbrak, nam men waar, dat er dikwijls eenige luchtbellen uit het water opborrelden, die bij beproeving ontvlambaar werden bevonden. Er werd een Maatschappij opgerigt; en een gat van anderhalf duim middellijn door de rots, een' zachten stinkenden kalksteen, geboord zijnde, verliet het gaz zijn natuurlijk kanaal en klom door de gemaakte opening op. Toen werd er een gazometer aangelegd, met een kleine huizing tot deszelfs beschutting, en de pijpen gelegd zijnde werd het gaz door geheel het dorp heen geleid. Honderd lichten worden door hetzelve verzorgd, en elk kost iets meer of minder, dan anderhalven Dollar, jaarlijks. De vlam is groot, maar niet zoo sterk of schitterend, als van het gaz in de Engelsche steden; maar het deelt niet te min zeer in de gunst der bewoners. De gazometer, naar derzelver afmeting, verzamelt 80 kubiek voeten in 12 uren gedurende den dag; — maar de man, met het toezigt over denzelven belast, verhaalde mij, dat met een' grooter toestel men zich meer zou kunnen verschaffen. Omtrent op een mijl afstand van het dorp, en in denzelfden stroom komt het in vier of vijfmaal grooter hoeveelheid opborrelen. De aannemer der vuurbaak kocht het regt daarop en legde pijpen naar het meir, maar bevond het onmogelijk, uithoofde van te groot verschil in de hoogte om het te doen afdalen. Het gaf de voorkeur aan de oude natuurlijke kanalen, en borrelde op, buiten het bereik van den

gazometer. Het gaz is gekoolde waterstof en wordt ondersteld uit beddingen bitumineuze kool te komen. De eenig zigtbare rots evenwel, zoowel hier als op eene groote uitgestrektheid aan beide zijden, langs de zuidelijke oevers van het meir, is stinkende kalksteen.

Statistieke bijzonderheden wegens de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Een Bostonner Jaarboekje bevat de volgende statistieke bijzonderheden omtrent de Vereenigde Staten.

De ambtenaars der verschillende Departementen hebben de volgende inkomsten: de President heeft jaarlijks 60,750 gl.; de Staatssecretarissen van Binnenlandsche zaken, der Geldmiddelen, des Oorlogs, van het Zeewezen en de algemeene Post-Directeur elk 14,625 guld.; de Vicepresident en de Grootregter 12,195 guld.; ieder Regter van het Hooggeregtshof 10,935 guld.; de Regters in de verschillende staten van 2400 — 3600 guldens.

De oorlogkosten in de omwenteling van 1775 — 1778 bedroegen (met de, gedurende den oorlog gemaakte schulden, 104,165,080 guld.) 329,737,441 guldens.

De bevolking der Vereenigde Staten bedroeg in het jaar 1820 omtrent *tien* millioenen; in 1810 was zij slechts *zeven* millioenen, thans schat men die op *veertien* millioenen. In 1820 telde men in dit vrije land nog 159 slaven op de 1000 zielen, in 1776, 177 op hetzelfde aantal.

In de Vereenigde Staten zijn er 7530 Posthuizen, in 1789 waren er slechts 75; het Postwezen strekt zich over eenen weg van 43,890 Fransche mijlen uit. Van 1790 — 1815 waren er 2227 patenten uitgedeeld; van 1815 — 1828, 3289, waarvan 1098 aan burgers van den New-Yorkschen Staat behooren.

Het Gemeenebest bezit 41 versterkte Steden, 11 Tuighuizen, 7 Linieschepen, 10 Fregatten, 2 Korvetten, 12 Oorlogssloepen, 7 Goëletten. Er worden tegenwoordig 5 Oorlogschepen en 6 Fregatten gebouwd. Men telt er 7 Scheepstimmerwerven en 20 Kanalen, die eene lijn van 946 uren vormen.

De 22 bestaande godsdienstige Secten, hebben omtrent 19,000 kerken, zoodat zulks één voor 737 inwoners is, 4,400 daarvan behooren den Baptisten, 1,603 den Methodisten, 1,945 den Presbyterianen, 1,050 den Congregrationalisten toe. De Bisschoppelijke kerk heeft 13 Bisschoppen en 507 Leeraars. In Engeland telt men slechts 11,000 kerken, waarvan 5 à 6000 aan de verschillende Dissenters toebehooren.

Er zijn 43 Collegien of Lyceën, van welke er 33, in het jaar 1828, 682 tot het Doctoraat en 2,809 tot het Baccalaureaat bevorderden, telden; 30 Boekerijen dezer Collegien bevatten 128,118 Boekdeelen en 25 Boekerijen der studerende, 66,750. Behalve deze inrigtingen, bestaan er omtrent 20 Theologische Kweekscholen, welker Boekerijen omstreeks 40,000 Boekdeelen zullen tellen.

802 Nieuwspapieren komen er uit, zij betalen geen Zegelregt, maar derzelver verzending levert het Postwezen groote inkomsten op.

De Canadasche Reus.

Modeste Malhoit, geboortig uit Canada, is in de Vereenigde Staten vermaard geworden, wegens zijne kolossale en reusachtige gestalte. Hij weegt 619 ponden; zijne lengte bedraagt 6 vt. 4½ dm. en de omvang van zijn ligchaam 7 voeten, dat is dikker dan vier gewone menschen. Zijne dije houdt 3 vt., 10 dm. in omtrek, zijne kuiten zijn elk, niet minder dan 3 vt., 4 dm. dik. Veeligt is hij de zwaarlijvigste man, die op geheel de wereld bestaat. Hoewel 64 jaren oud, en met zulk eene zwaarte belast, houdt hij veel levendigheid in zijne bewegingen en majesteit in zijn' gang. Gaat hij eene kamer door, dan is zijn stap vast en gemakkelijk, maar de vloer schijnt onder het gewigt te buigen. Wanneer hij in zijn' breeden leuningstoel is gezeten en de lokken van zijne grijze haren over zijne schouders golven, heeft hij een geheel aartsvaderlijk aanzien; zijn voorkomen kenmerkt gezondheid en welte vredenheid. De spieren zijner beenen zijn sterk, maar derzelver ontzettende afmetingen laten geene zamenstemming en regelmatigheid in het geheel toe. *Malhoit* haalt gemakkelijk adem, en is in staat een halve mijl achtereen af te leggen, zonder eenige vermoeijenis. Zijn eetlust is goed, maar buitengewoon sterk. Deze buitengemeene man stamt van de eerste in Canada gevestigde Volkplantelingen af; zijn vader, die Pachter te St. Jean bij Quebec was, had eene lengte van 5 vt., 11 dm. Hij was vrij mager, maar zijne vrouw was niet minder zwaarlijvig, dan haar zoon.

Modeste Malhoit werd tot timmerman opgeleid en verwierf den naam van een ijverig en vernuftig werkman. Na de volbrenging van zijn' leertijd, bouwde hij met zijn' broeder een Brik, met welke hij acht jaren voer, maar daarna het bevel over dezelve aan een zijner neven opdroeg. De Brik vertrok naar Europa, maar men vernam sedert niets van haar, noch van haren Kapitein. Toen ging *Modeste Malhoit* tot den landbouw over. Gedurende verscheiden jaren was het gerucht wegens zijne groote leest en buitengewone kracht in de Vereenigde Staten algemeen. Hij droeg zonder moeite eene zwaarte van zeshonderd ponden. Sedert 24 jaren nam zijn ligchaam dag aan dag toe en zoo heeft hij de monsterachtige dikte bekomen, die men nu met verwondering aanschouwt. *Malhoit* heeft eene vrouw en vier kinderen. Een zijner zonen is tegenwoordig bij de vertooning van zijn' persoon aan de nieuwsgierigen. Deze zoon is van gemiddelde grootte en wel geevenredigd, maar eene van zijne zusters, twintig jaren oud, in Canada gehuwd en reeds moeder van vijf kinderen, weegt omtrent 300 ponden. Men kan hieruit opmaken, dat de nakomelingen van *Malhoit* van geslacht tot geslacht deze buitengewone zwaarlijvigheid zullen behouden, welke een onderscheidend teeken van hunnen stam schijnt te zijn.

ANECDOTE VAN DE LAVILLATE.

(*Visite à Holyrood, par* M. LÉON DE BUZONNIERE, *Paris* 1832.)

Een der dienaren van den verbannen Franschen Koning, KAREL den X, heeft zijn en eigen' vader hooren veroordeelen door het revolutionair Geregtshof, ten tijde van het schrikbewind. Des morgens vóór den dag, dat het vonnis stond te worden uitgevoerd, gelukte het hem, den kerker binnen te dringen, denzelven te doen ontsnappen, en hij bleef in deszelfs plaats. Des anderen daags kwam de beul zijn slagtoffer halen, en vond er niet dan een slapend kind. Hij greep hetzelve, en sleepte het naar het schavot; maar het volk, getroffen door zulk eene zelfopoffering, geraakte in beweging, en ontrukte den jongen LAVILLATE aan het mes der moordenaren. — Bij het verlaten van *Frankrijk* door KAREL den X, was de jonge Prins zijnen geleiders eenige stappen vooruitgegaan, toen een monster, met name DESROUSSEAUX, (zijn naam zij hier der openbare verachting prijs gegeven) toeschoot, hem nederwierp, de eene hand hem op den mond zette om zijn schreeuwen te verstikken, en de andere ophief, om hem te vermoorden; maar ten zelfden oogenblikke viel hij zelf, en de dood liet hem den tijd niet, om het misdrijf te volbrengen. De beweging des moordenaars te zien, hem te grijpen, hem in het stof te doen bijten, was voor den braven en getrouwen LAVILLATTE het werk eens oogenbliks.

De Horologiemaker *Pippert*, te Parijs, heeft een horologie vervaardigd geheel van hout, waaraan niet het minste metaal gevonden wordt; hetzelve behoeft slechts om de drie maanden opgewonden te worden. De maker staat 20 jaren voor hetzelve in en vraagt er voor 6000 dukaten. Hij heeft er 13 jaren aan gearbeid.

Nieuwe ontdekking in de Galvanische Elektriciteit.

Doctor *Fabré Palaprat* heeft van de maatschappij der natuur- en scheikundige wetenschappen te Parijs de groote gouden medaille ontvangen, wegens eene belangrijke en schrandere uitvinding betrekkelijk de geneeskunde.

Hij heeft een eenvoudig middel ontdekt om door behulp van de Galvanische elektriciteit de geneesmiddelen in de zenuwen van het menschelijk ligchaam over te brengen, zoo dat in sommige krankheden en vooral in zenuwziekten de lijder de geneesmiddelen niet meer behoeft in te nemen, ten einde dezelve door middel van de voedingskanalen in de zenuwen worden overgebragt, daar de geneesheer dezelve door middel eener Galvanische stoom onmiddelijk voert in de zenuwen van het ziekelijke deel des ligchaams.

Iets over den oorsprong van het Engelsche Volkslied: God save the King.

In de onlangs te *Londen* uitgekomene *Memoirs* der Hertogin van *Perth*, waarin een aantal zeer belangrijke bijzonderheden nopens het Hof van LODEWIJK den XIV, en van Koning JACOBUS, gedurende diens verblijf te *St. Germain*, voorkomen, wordt, onder anderen, vermeld, na het tot stand brengen der stichting van *St. Cyr*, zoo vaak de Koning de kapel bezocht, het koor der Edelvrouwen zelve het volgende gezang, op eene zeer fraaije wijs van LULLIJ, aanhief:

Grand Dieu, sauvez le Roy!
Grand Dieu, sauvez le Roy!
Vangez le Roy!
Que, toujours glorieux,
Louis, victorieux,
Voye ses ennemis,
Toujours soumis!
Grand Dieu etc.

Bij een bezoek van den vermaarden HANDEL in *St. Cyr*, deed deze aanzoek bij, en bekwam verlof van de voogdesse der Koninklijke stichting, om muziek en woorden beide van dit Gallicaansche Kerkgezang af te schrijven, en bragt met dezelven vervolgens den Koning van *Engeland* GEORGE den I. zijne hulde.

Hooge en aanzienlijke Jaarwedden.

Bij gelegenheid, dat onlangs in het Lagerhuis het beheer van de kolonie Ceylon behandeld werd, bragt de Heer HUME ten tafel, dat de volgende aanzienlijke jaarwedden op dat eiland getrokken werden, voor posten, die men zeer wel zoude kunnen missen, of althans de bezoldiging verminderen. Er was, zeide hij, een koloniale Kapellaan aangesteld met een jaarlijksch inkomen van 4000 p. s. (meer dan 48,000 gl.); een Opperto ezigthouder over het Armenfonds met 2180 p. s.; een dergelijke over de Koepokinenting met 1600 p. s. en een over den Kruidtuin met 1400 p. s. — Deze vier personen kosten dus aan het Engelsch Gouvernement jaarlijks meer dan *f* 110,000 — !!

Kort na de voltooijing, door JOHNSON, van zijn vermaard Engelsch Woordenboek, ontving hij van eene aanzienlijke Britsche schoone een compliment, dat hij in hetzelve geene lage en onwelvoegelijke uitdrukkingen had opgenomen. Zonder zich hierover verder uit te laten, gaf hij haar het beschamend antwoord: »Gij hebt dan naar »dezelve gezocht, Mevrouw?!"

Een geneesheer wandelde onlangs met een' vriend op eene openbare plaats, »Slaan wij deze laan in," zeide eerstgemelde. »Ik zie daar eene jonge Dame, welke ik gaarne wilde ontwijken: ik heb onlangs haren Echtgenoot bediend, en..." — »Ik versta u; gij hebt het ongeluk gehad, hem naar de andere wereld te zenden," hernam zijn vriend glimlagchende. — »Gij vergist u; ik heb het ongeluk gehad, hem te genezen!"